Prima instanţă: Judecătoria Strășeni, sediul Central, judecător Silvia Țurcan
Dosarul nr. 2a-4437/24
(2-2400810-2a-28112024)

D E C I Z I E

8 iulie 2026 mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții de Apel Centru

În componența:
Președintele completului, judecătorul Valeriu Arhip
Judecătorii Hristina Craveț și Serghei Dimitriu

examinând, în procedură scrisă, cererea de apel declarată de avocatul Pavel Budu, în interesele Verei Leca,

împotriva hotărârii Judecătoriei Strășeni, sediul Central din 18 septembrie 2024, prin care a fost admisă acţiunea,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată, în procedura cererilor cu valoare redusă, înaintată de Compania Națională de Asigurări în Medicină, Agenția Teritorială Centru către Vera Leca privind încasarea sumei,

a c o n s t a t a t:

Circumstanțele cauzei:

La data de 28 iunie 2024, Compania Națională de Asigurări în Medicină, Agenția Teritorială Centru a depus cerere de chemare în judecată către Vera Leca, prin care a solicitat încasarea de la Vera Leca, întreprinzător individual, fondatoare al Î.I.”Leca Vera” în folosul CNAM a primei de asigurare obligatorie de asistență medicală pentru anii 2023 în sumă de 12 636,00 lei și a penalității în sumă de 3 474,90 lei.

În motivarea cererii de chemare în judecată, reclamanta a invocat că, potrivit prevederilor Legii nr. 1585-XIII din 27 februarie 1998 cu privire la asigurarea obligatorie de asistență medicală și ale Legii nr. 1593-XV din 26 decembrie 2002 cu privire la mărimea, modul și termenele de achitare a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală, participarea persoanelor fizice și juridice la sistemul asigurării obligatorii de asistență medicală are caracter obligatoriu, fiind întemeiată pe principiul obligativității asigurării.

A arătat, că obligația de achitare a primei de asigurare reprezintă un mecanism instituit de legiuitor pentru asigurarea acumulării mijloacelor financiare necesare finanțării serviciilor medicale, fondurile asigurării obligatorii de asistență medicală făcând parte din bugetul public național. Totodată, neachitarea primei în termenul legal atrage obligația de plată a penalității în cuantumul prevăzut de lege, sumele astfel încasate fiind destinate exclusiv finanțării sistemului asigurării obligatorii de asistență medicală.

Reclamanta a menționat că, în sistemul asigurării obligatorii de asistență medicală, Compania Națională de Asigurări în Medicină are calitatea de asigurător și exercită atribuțiile de evidență, administrare și control privind achitarea primelor de asigurare, inclusiv prin intermediul Sistemului informațional automatizat „Asigurarea obligatorie de

asistență medicală” (SIA AOAM), în conformitate cu prevederile Legii nr. 1585/1998, ale Legii nr. 1593/2002, ale Statutului CNAM și ale Regulamentului privind acordarea/suspendarea statutului de persoană asigurată în sistemul asigurării obligatorii de asistență medicală, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1246 din 19 decembrie 2018.

A mai indicat, că legislația distinge două categorii de plătitori ai primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală: persoanele care achită prima în formă de contribuție procentuală la salariu și alte recompense, respectiv persoanele care se asigură în mod individual prin achitarea unei prime în sumă fixă. Din această din urmă categorie fac parte, în mod expres, fondatorii întreprinderilor individuale, care au obligația de a achita anual prima de asigurare până la data de 31 martie a anului de gestiune, iar în cazul neachitării în termen datorează penalitatea prevăzută de lege, termenul de prescripție pentru recuperarea creanței fiind de trei ani.

În susținerea acțiunii, reclamanta a arătat că, potrivit informațiilor furnizate de Agenția Servicii Publice și datelor disponibile în Registrul de stat al unităților de drept, pârâta Leca Vera este fondatoarea Întreprinderii Individuale „Leca Vera”, IDNO 1006600013504, împrejurare care o încadrează în categoria persoanelor obligate să achite prima de asigurare obligatorie de asistență medicală în sumă fixă, conform pct. 1 lit. b) din anexa nr. 2 la Legea nr. 1593/2002.

Reclamanta a susținut că, potrivit datelor din SIA AOAM, pârâta nu și-a executat obligația legală de achitare a primei de asigurare obligatorie de asistență medicală pentru anul 2023, în termenul stabilit de lege, înregistrând o datorie totală de 16 110,90 lei, compusă din prima de asigurare în cuantum de 12 636 lei și penalitatea calculată pentru întârzierea achitării, în sumă de 3 474,90 lei.

De asemenea, reclamanta a arătat că, în conformitate cu prevederile art. 166 lit. h) din Codul de procedură civilă, anterior sesizării instanței, pârâtei i-a fost expediată notificarea nr. 02.01.04/2730 din 18 septembrie 2023, prin care i s-a solicitat achitarea benevolă a datoriei. Deși notificarea a fost recepționată la data de 9 octombrie 2023, obligațiile restante nu au fost executate, motiv pentru care reclamanta a solicitat admiterea acțiunii și încasarea de la pârâtă a datoriei reprezentând prima de asigurare obligatorie de asistență medicală și penalitatea aferentă.

Poziția instanței de fond:

Prin hotărârea Judecătoriei Strășeni, sediul Central din 18 septembrie 2024, s-a admis acțiunea. S-a încasat din contul pârâtei Vera Leca în beneficiul Companiei Naționale de Asigurări în Medicină, Agenția Teritorială Centru prima de asigurare obligatorie de asistență medicală pentru anul 2023 în sumă de 12636 lei și penalitatea în sumă de 3 474,90 lei, iar în total suma de 16 110,90 lei. S-a încasat de la Vera Leca taxa în beneficiul statului în mărime de 694,39 lei.

Solicitarea apelantului:

Invocând dezacordul cu soluția primei instanțe, la 01 decembrie 2024, avocatul Pavel Budu în interesele Verei Leca a depus cererea de apel, împotriva hotărîrii Judecătoriei Strășeni, sediul Central din 18 septembrie 2024, solicitînd admiterea cererii de apel, casarea hotărârii primei instanțe, cu emiterea a unei noi decizii, prin care cererea de chemare în judecată să fie respinsă integral.

Ulterior, la data de 12 august 2025, reprezentantul intimatei Compania Națională de Asigurări în Medicină, Agenția Teritorială Centru, Adela Pavlov, a depus o cerere prin care a declarat că renunță la acțiunea înaintată.

În motivarea cererii s-a invocat că, potrivit art. VIII alin. (6) din Legea nr. 146/2025 pentru modificarea unor acte normative (regimul datoriilor vamale și penalitățile aferente pentru persoanele cu dizabilități locomotorii, reglementări privind primele de asigurare obligatorie de asistență medicală), publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova la 28 iunie 2025, sunt scutite de plata datoriilor aferente primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală și a penalităților calculate pentru neachitarea acestora în termen persoanele fizice care, cumulativ, fac parte din categoriile de persoane neangajate asigurate de Guvern, prevăzute la art. 4 alin. (4) lit. i) și j) din Legea nr. 1585/1998, precum și din categoria plătitorilor primei de asigurare în sumă fixă prevăzută la pct. 1 lit. b) din anexa nr. 2 la Legea nr. 1593/2002, cu condiția ca datoriile să vizeze anii 2023 și 2024 și să nu fi fost pronunțată o hotărâre judecătorească definitivă privind obligația de plată.

Reprezentantul intimatei a arătat că, în privința apelantei Vera Leca, sunt întrunite cumulativ toate condițiile prevăzute de dispozițiile legale menționate, întrucât aceasta are calitatea de pensionar, categorie de persoane neangajate asigurate de Guvern în sensul art. 4 alin. (4) lit. j) din Legea nr. 1585/1998, fiind totodată fondatoare a unei întreprinderi individuale și, respectiv, plătitor al primei de asigurare obligatorie de asistență medicală în sumă fixă, conform pct. 1 lit. b) din anexa nr. 2 la Legea nr. 1593/2002.

De asemenea, s-a menționat că datoria ce face obiectul litigiului privește anul 2023, iar până la data depunerii cererii nu fusese pronunțată o hotărâre judecătorească definitivă privind obligația de plată.

În aceste condiții, reprezentantul intimatei a apreciat că, urmare a intrării în vigoare a prevederilor art. VIII alin. (6) din Legea nr. 146/2025, temeiul juridic care a justificat promovarea acțiunii a încetat să mai existe, motiv pentru care a declarat renunțarea la acțiunea înaintată.

Aprecierea instanței de apel:

Studiind materialele cauzei, verificând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în limitele motivelor invocate prin cererea de apel și raportându-le la probele administrate în dosar, Colegiul civil consideră apelul declarat drept întemeiat și care urmează a fi admis, cu casarea hotărîrii instanței de fond și admiterea cererii privind renunțarea la acțiune, cu dispunerea încetării procesului, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art.118 alin.(1) CPC, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor şi obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

Articolul 130 alin.(1) CPC statuează că instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multe aspectual, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

În temeiul art.240 alin.(1) CPC, la deliberarea hotărârii, instanța judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importantă pentru soluționarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării

pricinii şi admisibilitatea acțiunii.

În conformitate cu art.385 alin.(1) lit.e) CPC, instanța de apel, după ce judecă apelul, este în drept să admită apelul şi să caseze integral sau parțial hotărârea primei instanțe, dispunând încetarea procesului ori scoaterea cererii de pe rol dacă există temeiurile prevăzute la art.265 şi 267 CPC.

În conformitate cu art. 265 lit. c) Cd de procedură civilă, instanţa judecătorească dispune încetarea procesului în cazul în care: reclamantul a renunţat la acţiune, renunţul fiind admis de instanţă.

În urma examinării materialelor cauzei Colegiul constată că, la data de 28 iunie 2024, Compania Națională de Asigurări în Medicină, Agenția Teritorială Centru, a înaintat cerere de chemare în judecată împotriva Verei Leca, solicitând încasarea de la aceasta, în calitate de întreprinzător individual și fondatoare a Î.I. „Leca Vera", a primei de asigurare obligatorie de asistență medicală pentru anul 2023 în sumă de 12 636,00 lei și a penalității aferente în cuantum de 3 474,90 lei.

Prin hotărârea Judecătoriei Strășeni, sediul Central, din 18 septembrie 2024, acțiunea a fost admisă integral. Instanța de fond a dispus încasarea de la Vera Leca în beneficiul Companiei Naționale de Asigurări în Medicină, Agenția Teritorială Centru, a sumei de 12 636,00 lei cu titlu de primă de asigurare obligatorie de asistență medicală pentru anul 2023 și a penalității în sumă de 3 474,90 lei, în total 16 110,90 lei, precum și încasarea taxei de stat în beneficiul statului în cuantum de 694,39 lei.

Nefiind de acord cu soluția pronunțată, la 1 decembrie 2024, avocatul Pavel Budu, în interesele Verei Leca, a declarat apel, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii instanței de fond și pronunțarea unei noi hotărâri de respingere integrală a acțiunii.

La data de 12 august 2025, reprezentantul intimatei Compania Națională de Asigurări în Medicină, Agenția Teritorială Centru, Adela Pavlov, a depus o cerere prin care a declarat că renunță la acțiunea înaintată, menționând totodată că îi sunt cunoscute consecințele juridice ale acestui act de dispoziție procesuală, inclusiv consecințele încetării procesului.

Potrivit art. 60 alin. (5) din Codul de procedură civilă, instanța nu admite renunțarea reclamantului la acțiune, recunoașterea acțiunii de către pârât și nu confirmă tranzacția părților dacă aceste acte contravin legii ori încalcă drepturile, libertățile sau interesele legitime ale persoanei, interesele societății ori ale statului.

Din conținutul acestei norme rezultă, că renunțarea la acțiune constituie o manifestare a principiului disponibilității, însă exercitarea acestui drept este supusă controlului instanței de judecată, care are obligația de a verifica dacă manifestarea de voință este exprimată în mod liber, conștient și neechivoc și dacă admiterea acesteia nu contravine normelor imperative ale legii și nu aduce atingere drepturilor sau intereselor legitime ale altor persoane ori interesului public.

Examinând cererea de renunțare la acțiune prin prisma acestor exigențe, Colegiul constată că aceasta a fost formulată expres, neechivoc și benevol de către reprezentantul reclamantei, fiind motivată de intervenirea unor modificări legislative care au înlăturat temeiul juridic al pretențiilor deduse judecății. Totodată, reprezentantul reclamantei a declarat în mod expres că îi sunt cunoscute consecințele juridice ale renunțării la acțiune și ale încetării procesului.

Din materialele dosarului nu rezultă existența unor împrejurări, care să pună la îndoială caracterul liber și conștient al manifestării de voință a reclamantei și nici elemente care să

indice că aceasta ar fi fost determinată prin eroare, dol, violență ori alte vicii de consimțământ.

De asemenea, Colegiul constată că admiterea renunțării la acțiune nu contravine dispozițiilor legale imperative și nu este de natură să aducă atingere drepturilor, libertăților sau intereselor legitime ale participanților la proces ori interesului public, ci reprezintă consecința firească a modificării cadrului normativ aplicabil raportului juridic litigios.

În aceste condiții, Colegiul apreciază că sunt întrunite condițiile prevăzute de art. 60 alin. (5) din Codul de procedură civilă pentru admiterea renunțării la acțiune, iar, în temeiul normelor procedurale care reglementează efectele acestui act de dispoziție, hotărârea instanței de fond urmează a fi casată, cererea de renunțare la acțiune admisă, iar procesul civil încetat.

Totodată, în conformitate cu art. 212 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de apel consideră necesar să explice participanților la proces efectele juridice ale admiterii renunțării la acțiune și ale încetării procesului, prevăzute de art. 266 alin. (2) Cod de procedură civilă, și anume faptul că nu se admite o nouă adresare în judecată între aceleași părți, cu privire la același obiect și pe aceleași temeiuri.

Prin urmare, având în vedere că renunțarea la acțiune formulată de reprezentantul intimatei Compania Națională de Asigurări în Medicină, Agenția Teritorială Centru, Adela Pavlov întrunește condițiile legale de validitate, nu contravine legii și nu încalcă drepturile, libertățile și interesele legitime ale persoanei, ale societății sau ale statului, Colegiul judiciar concluzionează că apelul declarat urmează a fi admis, cu casarea hotărârii Judecătoriei Strășeni, sediul Central din 18 septembrie 2024 și emiterea unei noi decizii, sub formă de încheiere, prin care va admite renunțarea reclamantei la acțiune și va dispune încetarea procesului civil.

În conformitate cu prevederile art.385 lit.e), art.390 ale Codului de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru,

d e c i d e:

Se admite apelul declarat de avocatul Pavel Budu, în interesele Verei Leca.

Se casează hotărârea Judecătoriei Strășeni, sediul Central din 18 septembrie 2024, adoptată în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată înaintată de Compania Națională de Asigurări în Medicină, Agenția Teritorială Centru către Vera Leca privind încasarea sumei și se emite o nouă hotărâre, sub formă de încheiere, prin care:

Se admite cererea Companiei Naționale de Asigurări în Medicină, Agenția Teritorială Centru, privind renunțarea la acțiunea înaintată.

Se încetează procesul civil inițiat la cererea de chemare în judecată depusă de Compania Națională de Asigurări în Medicină, Agenția Teritorială Centru către Vera Leca privind încasarea sumei.

Se explică reclamantei Compania Naționale de Asigurări în Medicină, Agenția Teritorială Centru, că nu se admite o nouă adresare în judecată a aceleiași părți cu privire la același obiect şi pe aceleași temeiuri.

Decizia este definitivă şi irevocabilă de la momentul pronunțării.

Președintele completului,
judecătorul Valeriu Arhip

Judecătorii Hristina
Craveț

Serghei
Dimitriu